

ספר תיקון הברית

על שמירת ותיקון פגם הברית דיניו ומנהגיו

עניני תיקון הברית

חלק כ

אור הזוהר 420 * תשרי תשע"ד

מפעל הזוהר העולמי

בנשיאות כ"ק אדמו"ר מהאלמין שליט"א מחבר למעלה מאלף ספרים טל: 0527651911

גדולי הצדיקים ואומרים ללמוד זוהר הקדוש

מפתח ותוכן הענינים על תיקון פגם הברית

לעשות לאונן ולקונן על חורבן בית המקדש ואם לאו יעשה אחר כך".

מצות

שיעשה המצות בכח ובזריזות עד שיתחמם בהם ויזיע ובפרט בעשיית המצות לפסח ונשיאת ב"מ כו'.

סנדק

יהדר להיות סנדק שימולו ילדים על ברכיו ובפרט להיות סנדק אצל עניים.

סעודה

שלא יבזה אוכלים בגאווה ובוז ולא יפרר פרוורים.

שיתקן עצמו בתיקון נטילת ידים.

לאכול שיורי פירוורי המוציא.

סוד ברכת המזון הוא תיקון גדול.

ספר תורה

להיות נזהר לומר בשעת הוצאת ספר תורה בריך שמיא וכו'.

הדברים הבאים כאן הם תמצית מכל הספרים שהבאנו בספר "תיקון הברית" על מעלת וגודל קדושת הברית רובם ככולם הם מקור הסעיפים הבאים מש"ס בבלי וירושלמי, זוהר הקדוש, כתבי האריז"ל, רבי חיים וויטאל, ספרי הבעל שם טוב הקדוש, קב הישר, שבט מוסר, ראשית חכמה, זרע קודש, יסוד יוסף, יסוד ושורש העבודה, עבודת הקודש להחיד"א, בן איש חי, ועוד.

ציינתי כאן בקיצור נמרץ ובקצת מראה מקומות לראות מקור מקומן טהור וכדי שלא לנטות מדרך קצרה, העתקנו הרבה דברים בהערה מתחת לקו, ובדרך זה בנקל לעיין באלו הסעיפים ולרשום בזכרון לעשותם. וסידרנים לפי ענינים.

וידוי

שירגיל עצמו דבר יום ביומו ובלילה בווידוים והתודו.

חסד

לגדל יתום בתוך ביתו ויתנהג עמו כמו עם בנו.

לעשות הרבה בעלי תשובה"

חצות

להיות נזהר לעמוד בחצות לילה מי שסיפק בידו

על כל פנים פעם אחת בחודש עיין שם, ובמדרש פנחס כתב הזהיר לנו כמה פעמים לומר תיקון רחל כו' ואם אין פנאי כל כך יאמר על כל פנים על נהרות בבל וזכור ובהיכלך ואם לאו יאמר על כל פנים בהיכלך וכל זה אפילו קודם השינה אם הוא אחר חצות לילה צריך לומר עיין שם.

(יח) רבינו יונה, קב הישר, שבט מוסר, ראשית חכמה. (יט) עיין בפתחי חיים על השערי ציון שכתב לומר על כל פנים תיקון חצות בליל ב' וה' או על כל פנים פעם אחת בשבוע ע"ש וכן כתב בליקוטי אמרים באגרת התשובה (פרק י'). בספר אור לשמים (פרשת תרומה) כתב ב' או ג' פעמים בשבוע עכ"פ ע"ש, ובספר עבודת ישראל (פרשת וירא) כתב

שלא ידבר בבית הכנסת...
מסירת הנפש על קידוש השם ית' בכל יום בכוונת
 היחוד דקריאת שמע.
לסמוך גאולה לתפלה.
לומר בכל יום פסוק או"ר זרו"ע לצדי"ק וגו'.
לכוון בתפלה בברכת תקע בשופר. [ולומר בכוונה
 יהיה רצון הנפד בסידורים שם ובפרט בימי
 השוכבים עיין בדברי קדשו של ש"ב באוהב
 ישראל (פרשת ויחי)].

צוואה

לצוות קודם מותו לבניו שלא יעשו לו לוויה
 אחר מטתו.

תהלים

להיות רגיל באמירת מזמורי תהלים ובפרט
 בימי השוכבים...
עוד סגולה לתיקון חטא זה להתענות בערב
 שב"ק, ובשבת קודש יאמר תהלים. [לומר
 כל ספר תהלים בשבת קודם התפלה בלי הפסק. -
 עיין בספר בנין יהושע מה שכתב בשם אליהו
 זכור לטוב].

תיקון גדול, לטבול תיכף ולומר עשרה קפיטיל
 תהלים באותו היום ואלו הן: טז, לב, מא,
 מב, נט, עז, צ, קה, קלז, קן.
תיקון גדול, להתענות ביום ה' מפרשת
 שוכבים ובשנה.

תפילין

להיות נזהר במצות תפילין שיהיו כשרים למהדרין
 ולא בדעיבד, ולהזהיר אחרים שהתפילין
 לא יהיו חס ושלום על המצח... וחויב גדול מוטל
 על כל אחד מישראל לעורר את חבירו על גודל
 ענין השכר והעונש... וחויב הערבות תוכחה
 ומחאה, יראת שמים ואהבת שמים, כמו שכתוב
 (קהלת י"ב) "סוף דבר הכל נשמע את האלוקים ירא
 ואת מצותיו שמור כי זה כל האדם".

לאהוב שלום ולרדוף שלום.

ענוה

לבחור ולאחוז במדת הענוה וכאשר ישמע
 שמחרפין אותו ישתוק וימחול.

לעסוק במצות הכנסת כלה.

יהדר להיות עולה לתורה על כל פנים בכל חודש
 פעם אחת ולברך את הברכות בקול.
להסתכל בעיניו בשעה שעולה לתורה ולקרות
 בלחש עם הקורא.

עוד יש תיקון בספר תורה שמוציאין קודם כל נדרי.

צדקה

להרבות בנתינת צדקה לעניים.

ציצית

להיות נזהר במצות ציצית ולהסתכל בהם תמיד.

שינת לילה

ללמוד קודם שכיבה משניות או אגדה.
לומר קודם שכיבה ד' מזמורים הראשונים
 שבהתהלים.

לקרות בכל לילה קריאת שמע של האר"י ז"ל
 כנדפס בשערי ציון.

לישן בלילה מתוך דברי תורה או קריאת שמע ולא
 יפסיק בדיבור חול.

שמירת שבת

להרבות בהדלקת נרות בערב שבת.
שיהא נזהר לשמור שבת כהלכתו ולענגו בכל
 מיני תענוגים.

תורה

ללמוד משניות (ובפרט בסדר טהרות) וללמוד סודות
 התורה (אם הוא בר הכי).

לימוד ח"י פרקים משניות בכל יום...א.

להעתיק מחק לישראל עניני סדר לימוד כל
 המשניות בשנה

לימוד רזי דאורייתא.

לכבד ולאהוב לומדי תורה.

לגדל בניו לתלמוד תורה ולהדריכם ביראת שמים.

להעתיק מאור הזוהר על זה אם יש

תפלה

להתפלל תפלותיו בבכי וצעקה.

להיות מן העשרה ראשונים לבא אל בית
 הכנסת להתפלל.

לענות אמן בכל כחו [בכל כוונתו].

שכר ועונש. ואחר כך אומרים (דברים יא, יג - כא), "והיה אם
 שמוע תשמעו אל מצותי" - **השכר.** "השמרו לכם וגו'" -
העונש רחמנא לילצן, ואחר כך מסיים: "וקשרתם אותם לאות
 על ידכם והיו לטוטפות בין עיניכם וגו' וכתבתם על מזוזות
 ביתך ובשעריך, **למען ירבו ימיכם**", (עיין רש"י). [ועיין בבעל
 הטורים על הפסוק "וכתבתם על מזוזות ביתך" (שם פסוק כ'),
 וסמך ליה "למען ירבו ימיכם", **שעל ידי המזוזה לא יבוא**
המשחית אל בתיכם (עיין מנחות דף ל"ב עמוד ב') וסמוך ליה
 "אם שמור תשמרו" על שם ה' שומרך, ה' צלך על ידי ימינך
 (תהלים קכא, ה. מנחות דף ל"ג עמוד ב').]

השכר של הנחת תפילין כהלכתה

למען ירבו ימיכם - מאן בעי חי?

גדולה מצות תפילין, שכל המניחן [על מקומן] מאריך ימים,

(כ) ראה באריכות בתחילת פרשת בראשית, מזוהר הקדוש
 ומספרי תלמידי בעל שם טוב ז"ע.

(כא) עיין בהקדמת מעשי אורג על המשניות ועיין עוד
 בראשית חכמה (שער הקדושה פרק י"ז) ובשער התשובה (שם פרק
 ב') ובזוהר הקדוש רות (אות י"ב) ובאגרת התשובה שבספר
 ליקוטי אמרים (סוף פרק ח') ובשאלות ותשובות מהרש"ם (ח"א
 סימן ח"י) עיין שם ואין כאן מקומו להאריך.

(כב) עיין ספר מקדש מעט, ואחד המתיקונים הגדולים הוא
 להוכיח ולמחות על המדברים בשעת התפילה, וכל המזכה את
 הרבים זוכה לבנים צדיקים, (משנה ברורה הלכות שבת).

(כג)

(כד) וזה עיקר כוונתו בפרשת קריאת שמע שאנו אומרים
 בכל יום: א-ל מלך נאמן, וזו הכוונה: א-ל מלך נאמן - לשלם

ראשית חכמה תיקונים עין יעקב שולחן-ערוך יורה-דעה ולקרות קריאת-שמע של האריז"ל בכל לילה הנדפס בשערי ציון, ואחר הה' שנים הנ"ל צריך להתענות בה"ב אחר פסח וסוכות ושובבי"ם ת"ת וכל ערב ראש חודש והפסקה של שני ימים בחודש אלול ולקבוע עתים לתורה דהיינו ללמוד בכל יום תנ"ך משניות שהוא תיקון לנשמה וזוהר ושולחן ערוך ועין יעקב קודם השינה וקריאת שמע של האריז"ל ולילך במקוה לטבול ט' פעמים כדי לקבל עליו קדושה וטהרה מן המקוה העליונה והבן.

לימוד סדר טהרות טוב לתיקון פגם הברית.

לימוד תהלים מועיל לתיקון הברית.

שלא לבייש שום אדם בעולם אפילו בינו לבין עצמו וכל שכן ברבים.

להוריד דמעות על אדם כשר שמת כמו שאמרו חז"ל במסכת שבת (דף ק"ה) דהוא תיקון לעון קריית.

יזהר להתענות תיכף ביום המחרת בלי איחור כלל.

מעוברת גם ת"ת.

שמונת ימי חנוכה מסוגלים לשוב ולתקן חטא זה.

עוד תיקון ליתן בכל ערב שבת צדקה כפי ערכו לעני הגון דוקא היושב על התורה ועל העבודה ומואס בעניני עולם הזה.

יתענה בכל ערב ראש חודש עד המולד.

לשוב באמת על חטאת נעורים להתענות ה' שנים רצופים יום א' בשבוע, וליתן צדקה בכל ערב שבת קודש ולהיות נייעור כל ליל שישי וללמוד באותו לילה תנ"ך משנה גמרא וזוהר

יכפר בעדם, וראוי ליראי ה' ולחושבי שמו לעמוד בפרץ וליקח התפילין ולקצר הקשר, באופן שיהיו מונחין במקומן. (חסד לאלפים סעיף קטן ז').

[והוא **נותנן למעלה כו'**, - כוונתו: דאפילו על זה הזמן מעט, שהוא למעלה, אינו נחשב שהוא במקומו הנכון, דכיון דנופל אחר כך, מוכח, שבשעה שהיה למעלה לא היה מהודק].

[**הערה:** הרצועות של ימינו אלה נמתחין ביותר, על כן צריך ליזהר מאד, ביחוד לאחר שמסתפרים, שהתפילין לא ירדו למטה ממקום צמיחת השערות, ובאם כן צריך להקטין את קשר הרצועה].

ונסיים בדברי הרא"ש (בהלכות קטנות הלכות תפילין סימן כ"א): (בהלכות קטנות הלכות תפילין סימן כ"א), וז"ל: "שנו חכמים: ליום הדין, אם היה זהיר במצות תפילין כף זכות מכרעת, ואם פשע בהם כף חובה מכרעת, שאין לך גדול בכל מצות עשה שבתורה יותר ממצות תפילין, שהוקשה כל התורה כולה לתפילין, שנאמר למען תהיה תורת ה' בפיך, לכן צריך כל אדם ליזהר במצות תפילין".

כה) קיצור שלחן ערוך (סימן קצ"ה בשם זוהר הקדוש אחרי עיי"ש), ואפשר לומר דהיינו שאמרו חז"ל במסכת שבת (דף נה:): אמר ר"ש בן פזי א"ר יהושע בן לוי משום בר קפרא כל המוריד דמעות על אדם כשר הקב"ה סופרן ומניחן בבית גנזיו שנאמר נודי ספרת אתה, שימה דמעתי בנאדך הלא בספרתך. [פירוש "את מקומות נודי מנית אתה ה', שים את דמעתי באוצרך הרי הם ספורים עמך"].

ובזוהר הקדוש (ח"ב) פירוש על הפסוק "נודי ספרתה אתה שימה דמעתי בנאדך הלא בספרתך". אמר רבי יוסי למדנו כל השערים ננעלו ונסגרו, ושערי דמעות לא ננעלו, ואין דמעה אלא מתוך צער ועצבון, וכל אותן הממונים על שערים ההם כולם משברים הרי קרח ומנועולי ברזל ומכניסים אותן הדמעות, ותפלה זו נכנסת לפני המלך הקדוש ובכך מדרגה הידועה יש לה צער מן העצבון והצרה של איש ההוא, כמו שכתוב (ישעי' מ"ג) בכל צרתם לו צר וגו'. והאיש ההוא עם תפלה ההיא עם הדמעות אינה חוזרת ריקם. והקב"ה מרחם עליו. אשרי חלקו של איש ההוא שמוריד דמעות לפני הקב"ה בתפלתו.

וזהו מה שאמרו כל המוריד דמעות על אדם כשר שמת הקדוש ברוך הוא סופרן ומניחן בבית גנזיו ולכאורה צריך לדקדק מה תועלת בזה שסופרן ולמה זה (ועיין בחידישי אגדות מהרש"א שם ובר"ף שעמדו בזה), ולהנ"ל יש לומר בפשוט כיון שהדמעות אלו הם תיקון לעון קרי לכן סופרן כדי שתכפר בכל טפה דמע על כל טפה קרי שיצא ממנו לבטלה ויהיו אלו כנגד אלו, והוא רחום יכפר עון בית ישראל במהרה בימינו אמן כן יהי רצון.

שנאמר ה' עליהם יחיו, אותם שנושאים עליהם שם ה' בתפילין יחיו (גמרא ורש"י ומנחות מ"ד ע"ב)

הלכה מבוררת בשו"ע ואחרונים, ש"כל התפילין של ראש" צריך להיות למעלה מתחילת צמיחת השערות של המצח.

א. מקום הנחת תפלה של ראש, מהתחלת עיקרי השער ממצחו, עד סוף המקום שמוחו של תינוק רופס. (שלחן ערוך אורח חיים סימן כו סעיף ט)

ב. ורבים נכשלים באיסור זה, ועיקר התפילין מונח על המצח ועוברים על איסור דאורייתא, דכל התפילין צריכין להיות במקום שיש קרחה, דהיינו שיהיה **אפילו קצה התחתון של התיטורא מונח על מקום התחלת עיקרי השער**. אכן אין להשיגח למי שיש לו שערות ארוכות ששוכבים עד חצי המצח להניח שם התפילין, כי התחלת מקום התפילין צריך להיות מהתחלת עיקרי השער שבפדחת מלמעלה. **ויותר טוב להניח קצת למעלה משיעור זה**, דהא מקום יש בראש להניח שתי תפילין, כדי שלא ישמט למטה על המצח, **וכל המניחן על המצח הוא מנהג קראים ולא עשה המצוה**.

ג. **וכל בעל נפש יזהיר לחביריו וילמדם שלא יכשלו בזה, כדי שלא יהיו חס ושלוש בכלל פושעי ישראל בגופן, דזהו קרקפתא דלא מנח תפילין, וגם הברכה הוי לבטלה, דתפילין שמונחין שלא במקומן הוי כמונחין בכיסן**. (משנה ברורה בשולחן ערוך שם סעיף קטן לג)

הערה: גם הקשר מאחורי הראש, צריך להיות במקום הראוי, ואם לאו, אין יוצאים מצות תפילין, וליתר פרטי הדינים, עיין היטיב בשולחן ערוך אורח חיים (סימן כו סעיף י, ובמשנה ברורה, ובשערי תשובה שם).

ד. "אחד הניח תפילין של ראש והיה למטה מהשערות על המצח, ואמרתי לו שצריך לחזור ולהניחם כראוי, ולקרות עוד הפעם קריאת שמע". וכתב בסידורו "דעת קדושים" בכל קיבוץ לתפלה יש לייחד איש אחד משגיח על זה, שלא יצא משהו מעיקרי השער. (אשל אברהם להגאון הצדיק מבוטשאטש, מהדורא קמא סימן כז)

ה. מי ששערותיו גדילין על המצח בעיגול, צריך לזהר בזויות התיטורא דלמטה, שיהיו מונחין במקום עיקרי השערות, שהרי ריבוע דתפילין הוא הלכה למשה מסיני, ואם כן צריך כל התפילין להיות במקום החיוב. (מסגרת השלחן על קיצור שולחן ערוך סימן ל' סעיף ג').

ו. איש זקן שנשרו שערות ראשו וכן הקרח, אף על פי שאין להם עתה שער בראשם, יניחו התפילין במקום שהיה בו שער מקודם. (כף החיים סימן כז בשם הבן איש חי וספר חיים ושלוש שם) ז. הן בעון עיינו הרואות כי הרבה נכשלין בזה, ומניחין התפילין ממש על מצחו, אף **שלפעמים מוחין בהם הרואים והוא נותנן למעלה, לא הועילו בזה, שחוזרין ונופלין, ה' הטוב**

תיקון גדול להתפלל תפלתו כסדר בלא הפסק וכמו שכתבו המקובלים שלא להפך הצינורות. **לטבול** בקבלת תענית לשם קבלת תשובה.

להניח שק על בשרו ואפר מקלה על ראשו במקום הנחת תפילין.

ירגיל עצמו לטבול במקוה.

לומר פרקי שירה.

למשמש בתפילין בלמען לא ניגע לרי"ק.

לישב באחדות באהבה עם חבורי חסידי ה' תיקון גדול.

תיקון גדול לטבול תיכף באותו יום במים קרים דוקא.

השתטחות על קברי צדיקים מועיל לתיקון פגם הברית גם מסוגל לזכות לתשובה באמת ולהנצל מכל צרות בגשמיות וברוחניות כן כתבו בספרים הקדושים. (עיין באלף המגן סימן תקפ"ט).

שינה בסוכה הוא תיקון לחטא זה.

אם מנוד שינה מענינו בזה מתקן פגם הברית שנקרא רע, על ידי מה שהוא ער וילמוד תורה שנקרא טוב.

להתענות בערב שבת קודש הוא תיקון חטא זה. **ראש** השנה שחל להיות בשבת הוא זמן התיקון של חטא הידוע.

פט בימים שבין המצרים העת לתקן הברית קודש. (כן כתב בספר זרע קודש פרשת דברים עיין שם).

צ יעלה לקרות בתורה במשלים סדר מצורע דיהיה לו לכפרה ולתיקון גדול. (כן כתב בספר פדה את אברהם הובא בספר א"ח תכ"ח).

צא תיקון לעון גדול הוצאת זרע לבטלה אף כי עשה עבירה זו כמה וכמה פעמים למאות בלי מספר אחר שבכה והתחרט לפני ה', יתענה ג' הפסקות של ב' ימים וב' לילות רצופים ועוד ג' ימים נפרדים, ובכל יום כל ימי חייו יהיה בתשובה ושברון לב בחרטה וטהרת הגוף בטבילה והנפש בתורה, ויזהר מאוד בשמירה יתירה בקדושת הברית שלא יבא אפילו לידי הרהור ולא ישים ידו לעולם מתחת טבורו ולמטה, ובכל יום יבכה וידאג ויאנח ובתנאי שיוסף שקידה בתורה ובמצות ובמעשים טובים וצדקה שהיא על כולם ותפלה בכוונה ותמיד יהא לבו נשבר בקרבו ואז טוב לו סלה ומובטח שהוא בן עולם הבא. (בספר עיר מקלט מצוה קפ).

צב להיות נעור כל ליל שישי ללמוד כל הלילה עד הבוקר הוא תיקון גדול ונפלא לפגם הברית. (כתבי האריז"ל ושאר ספרי המקובלים).

תיקון גדול להאכיל לעניים על שולחנו. **להזהר** בכל הברכות לברך אותם בכוונה ובפרט בברכת המזון שהוא תיקון גדול.

הבכי הוא מתיקוני הברית לכן בכל יום יבכה וידאג בדמעות לתקן זאת.

יזהר במים אחרונים ושלא יפסיק בין מים אחרונים לברכת המזון.

יטרה בהכנסת חתן וכלה וישמחם.

ילמד פושעים אליו יתברך וחטאים אליו ישוב.

ישלים בכל יום צ' אמנים ד' קדושות יו"ד קדישים ק' ברכות ר"ת צדי"ק. (ועיין בוזהר הקדוש פרשת מקץ).

לקנאות קנאת ה' בכל כחו לאפרושי מאיסורא וקל וחומר בעצמו להיות נקי מחטא וידבק ביוצרו.

ישתדל להרבות מצות כפי כחו ויתרחק מכל חטא אולי יזכה להיות רובו זכיות.

יזהר לרוץ לדבר מצוה.

ישתדל שיהיה תוכו כבדו ויתרחק מתחבולות ומרמות.

לעולם ילמוד סגוריא על ישראל כלל ופרט ויצדיק לישראל וילמד עליהם זכות.

יזהר מד' כתות שאין מקבלין פני שכינה, והם ר"ת חשמ"ל: חנפים, שקרנים, מספרי לשון הרע, לצנים.

יזהר בשמירת ימים טובים להיות שנקראו אות לתקן על עון פגם הברית.

יזהר בסעודה רביעית במוצאי שבת קודש נכי הסעודה זו כנגד דוד המלך עליו השלום שתיקן הקרי של אדם הראשון וסימן ברית ר"ת בסעודה רביעית יזהר תמיד].

יטרה ויכתת רגליו ביום השישי לכבוד סעודת שבת.

שלא יהיה רע עין.

עוד מתיקון הברית בשבת כשמברכין החודש כשיאמר מי שעשה נסים כו' ראש חודש פלוני וכו' יזכור שעת המולד באיזה יום ובאיזה שעה ובעאיזה חלק יהיה כן.

יקבע עתים לתורה הן עם עצמו הן עם אחרים.

יזהר מלהגיע בידו למטה מטבורו.

ירבה בתורה ויטריח מחו לחדש חידושים בתורה תמיד.

מהר"ם מטשערנאבל זלה"ה עיין שם.
כז) ישמח משה לראש השנה (אות ו' עיין שם).

כו) עיין פתחי עולם (סימן רמ"ט) ועיין במעבר יבק (שפ"צ פרק י"ב) וכן כתב בספר דברי יחזקאל (פרשת שמות) בשם הרב הקדוש